

Protestantse Gemeente Ede

Beleidsplan Algemene Kerkenraad 2018-2021

1-Inleiding

De Protestantse Gemeente Ede (PGE) is op 1 januari 2017 tot stand gekomen door een fusie van de Gereformeerde Kerk Ede en de Hervormde Taborgemeente te Ede. De PGE bestaat uit de volgende wijkgemeenten:

- wijkgemeente De Open Hof
- wijkgemeente Beatrixkerk
- wijkgemeente Noord
- wijkgemeente Tabor
- wijkgemeente Gereformeerde Kerk Harskamp

Het kerkelijk centrum Emmaüs is een oecumenische gemeenschap die gesteund wordt door de PGE en 3 andere kerken. Emmaüs is via een kerkenraadscommissie verbonden met de PGE maar vormt geen wijkgemeente van de PGE. De PGE heeft een predikant benoemd voor het werk in Emmaüs.

In 2017/2018 is door de Algemene Kerkenraad (AK), het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen gesproken over een beleidsplan voor de AK.

Dit heeft ertoe geleid dat in de AK vergadering van 15 maart 2018 de voorliggende tekst van het beleidsplan 2018-2021 voorlopig kon worden vastgesteld.

De tekst is vervolgens gepubliceerd om gemeenteleden de gelegenheid te geven erop te reageren. Na bespreking van de reacties zal de AK de tekst definitief vaststellen.

2- Visie en taken van de algemene kerkenraad

2.1- Visie

De PGE bestaat uit mensen die vertrouwen op God die zich heeft geopenbaard in Jezus Christus. Zij willen leven als volgelingen van Jezus Christus en op basis daarvan omzien naar elkaar en naar de wereld waarin zij leven.

Er zijn verschillen in geloofsbeleving. Binnen de wijken wordt aan die verscheidenheid vorm gegeven. De wijken staan daarom centraal in de PGE en gemeenteleden zijn vrij om zich aan te sluiten bij een wijk waar zij zich thuis voelen.

In de fusieperiode heeft elke wijk een 'visitekaartje' gemaakt waarin de wijk zichzelf typeert en een indruk geeft van geloof en leven in de wijkgemeente. Deze visitekaartjes zijn gepubliceerd op de eigen website van elke wijk.

De wijze waarop het gemeente zijn vorm en inhoud krijgt, valt onder de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden. Zij geven in hun beleidsplannen hun visie weer en bepalen op welke wijze zij invulling geven aan de erediensten, het pastoraat, het diaconaat en het missionaire werk. Het pastoraat, het omzien naar elkaar en gestalte geven aan Gods herderlijke zorg voor mensen is de primaire taak van de wijkgemeente.

De organisatie van de PGE (AK, colleges, kerkelijk bureau) is gericht op het scheppen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel; zij richt zich op de afstemming van beleid

tussen de wijken onderling; zij bevordert de communicatie naar de gemeente in onderlinge samenhang en neemt actief deel aan interkerkelijk overleg en andere zaken die de wijken overstijgen (zie KO 4.9.4 en Plaatselijke Regeling 6.2).

2.2- Overleg

De AK is een platform waar afgevaardigden uit de wijken elkaar ontmoeten en met elkaar besluiten nemen over vermogensrechtelijke zaken, kerkgebouwen, de formatie voor predikanten en kerkelijk werkers en het beroepen van predikanten.

Elke wijk is in de AK vertegenwoordigd. Ook de predikanten, het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen zijn erin vertegenwoordigd. De samenstelling van de AK is geregeld in de Plaatselijke Regeling.

2.3- Vertegenwoordiging

De AK vertegenwoordigt de PGE naar buiten.

2.4- Toerusting

De PGE organiseert jaarlijks met andere kerken in Ede een toerustingsprogramma 'Bespreek het Samen'. De leiding daarvan is in handen van een stuurgroep die verantwoording aflegt aan de AK. De verhouding tussen de stuurgroep en de verschillende kerken is nog onderwerp van gesprek.

3 Materiele en financiële voorwaarden

3.1 Het College van Kerkrentmeesters

De AK is verantwoordelijk voor de vermogensrechtelijke zaken van de PGE, waartoe behoren het beheer van geld en gebouwen en het personeelsbeleid. Deze taken zijn toevertrouwd aan het College van Kerkrentmeesters (KO 11.1).

Het college scheidt en onderhoudt de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente, in overleg met en in verantwoording aan de Algemene Kerkenraad. De taken, verantwoordelijkheden en samenstelling van het College van Kerkrentmeesters staan beschreven in de Plaatselijke Regeling. Het College van Kerkrentmeesters is door twee leden, waar onder de voorzitter, vertegenwoordigd in de Algemene Kerkenraad. De voorzitter van het College is lid van het moderamen van de Algemene Kerkenraad.

3.2 Verdeling van de middelen

De verdeling van de financiële middelen, de predikantsplaatsen en kerkelijk werkers over de wijkgemeenten vindt plaats op basis van solidariteit tussen meer en minder draagkrachtige wijkgemeenten. Een weging van deze verdeling op grond van "de zwaarte" van de pastorale eenheid (bijvoorbeeld rekening houden met het aantal ouderen/jongeren) is denkbaar, maar niet een weging op grond van de gemiddelde vrijwillige bijdrage. Dit alles ontnemt de wijkgemeenten niet de mogelijkheid om acties te houden voor het vervullen van specifieke wensen (bijvoorbeeld een opknapbeurt van het gebouw, het vernieuwen van meubilair, etc.). Zelfwerkzaamheid van de wijkgemeenten is een uiting van de levendigheid van de gemeente en heeft zeker een plaats binnen de PGE. In overleg met het College van Kerkrentmeesters kunnen daarom wijkgerichte acties en doelen bepaald worden, maar het primaire uitgangspunt blijft de solidariteit tussen de wijkgemeenten. Meer en minder draagkrachtige wijkgemeenten moeten niet tegenover elkaar komen te staan en ook kan de ene wijkgemeente op grond van draagkracht niet meer rechten doen gelden op bijvoorbeeld predikanten en pastoraat dan een andere wijkgemeente.

3.3 Terughoudend uitgavenbeleid

De verwachtingen over de toekomstige financiële situatie van de Protestantse Gemeente Ede rechtvaardigen een terughoudend beleid in de uitgaven. Dit zal een grote wissel trekken op de motivatie en inzet van de wijkkerkenraden en de gemeenteleden. Gezien de terugloop van het ledental dalen de inkomsten de komende jaren en moeten we in materiële zin een stap terug doen. Dit hoeft niet tot treurnis te leiden, maar kan verrijkend werken door onderlinge saamhorigheid, betrokkenheid en dienstbaarheid.

3.4 Aantal wijkgemeenten en kerkgebouwen

Het aantal wijkgemeenten blijft vooralsnog gehandhaafd op 5. Zoals reeds is aangegeven, heeft Emmaüs een andere status dan een gewone wijkgemeente hoewel deze gemeenschap bij de toedeling van middelen behandeld wordt als een wijkgemeente. Indien wijkkerkenraden voornemens zijn onderling de samenwerking te intensiveren of willen verenigen, zijn zij hierin vrij. De Algemene Kerkenraad heeft hierbij wel een coördinerende taak en de opdracht om recht te doen aan de kerkelijke verscheidenheid.

In het kader van de fusie is afgesproken dat de Taborkerk de komende 10 jaar (tot 2027) als kerkelijk centrum voor de wijkgemeente Tabor zal worden gehandhaafd. Alleen de wijkgemeente zelf kan bepalen dat de verkoop van dit kerkelijk centrum eerder plaats vindt dan deze termijn. Een en ander afhankelijk van de wens c.q. de noodzaak dit kerkgebouw voor deze wijkgemeente in stand te houden.

Voorts is afgesproken dat de Noorderkerk tot en met het jaar 2020 zal worden gehuurd voor de erediensten van de wijkgemeente Noord. Ver voor die tijd zal worden nagegaan of de behoefte aan dit gebouw een mogelijke verlenging van die termijn wenselijk dan wel noodzakelijk wordt geacht.

De overige kerkgebouwen – De Open Hof, Beatrixkerk, Emmaüs en de kerk in Harskamp – zullen de komende beleidsperiode voor kerkelijke activiteiten gehandhaafd blijven. De PGE streeft naar optimalisatie van verhuur en andere exploitatievormen van de gebouwen.

3.5 Het Eigen Vermogen van de kerk

Het Eigen Vermogen van de kerk bestaat uit:

- Algemene Reserve
- Bestemmingsreserves
- Stille reserves

De Algemene Reserve dient om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Bestemmingsreserves zijn bestemd voor het doel dat ze aangeven. Indien gewenst kunnen de bestemmingsreserves worden gestort in de Algemene Reserve. Stille reserves worden gevormd door onze kerkgebouwen die met € 1 op de balans staan.

Voorts zijn er voorzieningen. Omdat deze juridisch tot het vreemd vermogen van de onderneming behoren kunnen we deze niet aanwenden voor andere doelen dan waarvoor ze zijn bestemd.

Gelet op de resultaten van het Financieel Meerjarenperspectief 2019 – 2028 wordt het Eigen Vermogen van de gemeente uitsluitend ingezet om tekorten, die het gevolg zijn van het uitwerken van het ongewijzigd beleid, te kunnen opvangen.

Aan het eind van de planperiode zal zo nodig een kerkgebouw dienen te worden verkocht. De exploitatiekosten van de gebouwen worden gebudgetteerd.

3.6 Collecten

Gelet op de inkomsten uit collectes, de hoeveelheid werk die het inzamelen en verwerken met zich meebrengt en de wijze waarop gemeenteleden met geld omgaan, zal de AK een werkgroep instellen die

zich bezig houdt met de vraag of het huidige collectesysteem niet aan herziening toe is. Dit betreft zowel de collectes voor de kerk als voor de diaconie.

4. Predikanten en personeelsleden

4.1 Aantal predikanten

De inzet van de predikanten en personeelsleden vormt de professionele aansturing van het gemeentezijn. De personeelskosten trekken echter een zware wissel op de begroting van de Protestantse Gemeente Ede. Om de kwaliteit van deze aansturing zoveel mogelijk te behouden, zullen we met grote voorzichtigheid oplossingen moeten kiezen bij het terugdringen van de personele kosten. De afname van ledentallen rechtvaardigt in zekere zin een afslanking van het aantal predikanten en personeelsleden. Toch zal het uiterste gedaan moeten worden om de bearbeiding van de gemeente in stand te houden. Desondanks zullen we niet ontkomen aan bezuinigingen op de personele kosten. Voor het aantal predikantsplaatsen betekent dat het volgende:

- * De omvang van de predikantsplaatsen per wijkgemeente wordt bepaald door het totale aantal begrote predikantsplaatsen naar rato van het aantal gemeenteleden waarbij een norm wordt gehanteerd van 1 predikantsplaats op 1.000 leden
- * Tijdelijk kan deze norm worden overschreden. Dekking vindt plaats uit het vermogen van de kerk.
- * Gelet op het beleid van onze toezichthouder de Regionale Commissie inzake Beleid en Beheer zal voor mogelijke overschrijding van die norm extra geld opzij dienen te worden gezet uit het vermogen van de kerk.
- * Een predikantsplaats kan onder voorwaarden ingevuld worden door een predikant in voltijd of door meer predikanten in deeltijd en/of door kerkelijk werkers (al of niet doelgroepgericht).
- * Predikanten moeten bereid zijn te worden ingezet in andere wijkgemeenten
- * Bij vacatures die ontstaan door tussentijds vertrek van een predikant berekent het College van Kerkrentmeesters hoeveel pastoraat naar rato kan worden toegekend aan de wijkgemeente.
- * Bij het ontstaan van vacatures doen de Algemene Kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters een beroep op alle predikanten om, waar mogelijk, taken in andere wijkgemeenten te verrichten om een evenwichtige bearbeiding van alle wijkgemeenten te bereiken.

4.2 Kerkelijk werkers, andere personeelsleden en vrijwilligers

Algemeen

Voor personeelsleden geldt een zo groot mogelijke arbeidsvoorwaardelijke zekerheid en afvloeiingen zullen, zo mogelijk, via natuurlijk verloop plaatsvinden.

Kerkelijk werkers

Voor kerkelijk werkers geldt dat de arbeidsovereenkomsten met maximale flexibiliteit afgestemd worden op de behoeften en mogelijkheden binnen het pastoraat en zo nodig in meerdere wijkgemeenten, rekening houdend met de wettelijke regels. Indien een wijkkerkenraad hiertoe een verzoek indient, is de aanstelling van een kerkelijk werker met taken gericht op een bepaalde doelgroep (ouderen, jongeren, etc.) mogelijk, mits dit past binnen de omvang van de predikantsplaats(en) van de betreffende wijkgemeente.

Kosters/kosterbeheerders

Bij vertrek van één of meer koster/beheerders wordt nagegaan in hoeverre de taken kunnen worden overgenomen door vrijwilligers

Medewerkers kerkelijk bureau/organisten

- Voor medewerkers kerkelijk bureau, organisten, etc. zal bij het ontstaan van vacatures steeds per situatie onderzoek plaatsvinden naar de wenselijkheid en mogelijkheid de vacature op te vullen.
- De personele capaciteit van het Kerkelijk Bureau zal afgestemd zijn op de werkelijke behoefte aan professionele menskracht. Hierbij kunnen delen van het takenpakket door vrijwilligers worden uitgevoerd. Samenwerking met kerkelijke bureaus in andere gemeenten behoort, mits dit leidt tot efficiencyverbeteringen en kostenbesparingen, tot de mogelijkheden.
- De taken van de organisten zullen door vrijwilligers worden uitgevoerd.

Vrijwilligers

Bij kostenstaken, organisten, werkzaamheden binnen het kerkelijk bureau en wellicht ook andere taken is het mogelijk en wenselijk vrijwilligers in te zetten. Hierbij is het raadzaam dat de verschillende kerkenraden en colleges de volgende punten in acht nemen.

- Alle vrijwillige taken inventariseren, formuleren en vastleggen;
- Vervolgens de taken groeperen in reële en uitvoerbare pakketten;
- Gericht ‘vrijwilligers’ zoeken door middel van actieve wervingscampagnes;
- De “vrijwilligers” koesteren.
- In voorkomende gevallen vrijwilligers, binnen de vigerende fiscale maatstaven, een vrijwilligersvergoeding toekennen.

5 De AK en de wijkkerkenraden

5.1 Regelingen

Volgens de kerkorde (4.8.6) maakt de AK een regeling voor zijn wijze van werken. Deze regeling moet nog opgesteld en besproken worden.

De kerkorde schrijft eveneens voor (4.9.4) dat in een regeling dient te worden vastgelegd de verdeling van taken en bevoegdheden tussen wijkkerkenraden en algemene kerkenraad. Ook deze regeling moet nog opgesteld en besproken worden.

De AK vraagt de wijkkerkenraden en de kerkenraadscommissie een eigen beleidsplan op te stellen en dat waar nodig afstemmen op de plannen van andere wijken en het beleidsplan van de AK.

5.2 Communicatie

De AK bevordert de goede communicatie tussen de wijkkerkenraden, tussen de AK en de wijkkerkenraden en tussen AK en de gemeenteleden. Communicatie tussen wijken onderling en tussen wijken en AK vindt plaats in de vergaderingen van de AK maar kan ook buiten die vergaderingen plaats vinden.

De AK vraagt de wijkkerkenraden jaargesprekken te houden met hun predikant en hun kerkelijk werkers. Indien zich in een wijkgemeente spanningen voordoen binnen de wijkkerkenraad of tussen predikant en wijkkerkenraad informeert de wijkkerkenraad daarover het moderamen van de AK en vraagt om advies. Deze regel is bedoeld om te voorkomen dat spanningen te hoog oplopen en steun bij de classis moet worden gezocht.

Ter bespreking van voor de hele gemeente van belang zijnde aangelegenheden roept de AK een vergadering van alle ambtsdragers bijeen (KO 4.9.3).

5.3 Kerkblad en website

De PGE heeft een kerkblad dat elke drie weken verschijnt. Omdat de meeste wijken een wekelijkse wijkbrief uitgeven en over een website beschikken is het belang van een gedrukt kerkblad afgenomen. Er

worden plannen ontwikkeld voor een andere opzet van de interne berichtgeving waarbij rekening wordt gehouden met gemeenteleden die niet beschikken over internet.

5.4 Beroepingswerk

De AK is betrokken bij het beroepingswerk binnen de wijkgemeenten. Als er een vacature is in een wijkgemeente geeft de AK de wijkkerkenraad toestemming met het beroepingswerk te beginnen nadat de solvabiliteitsverklaring voor de betreffende vacature is ontvangen. De AK moet instemmen met de gekozen kandidaat alvorens die beroepen kan worden. In de reeds genoemde regeling waarin de verdeling van taken en bevoegdheden tussen AK en wijkkerkenraden wordt vastgelegd, zal aandacht worden besteed aan de wijze waarop AK en wijkkerkenraad samenwerken in het beroepingswerk.

5.5 Kerkmuziek

De AK is mede verantwoordelijk voor de zorg voor de kerkmuziek in de wijkgemeenten. Kerkmuziek is een wezenlijk aspect van de samenkomsten van de gemeente en behoeft de aandacht van de wijkkerkenraden en de AK. Volgens de kerkorde bepaalt elke wijkkerkenraad op welk functieniveau de kerkmuziek wordt verzorgd en wordt een kerkmusicus benoemd door de wijkkerkenraad. De AK en het College van Kerkrentmeesters moeten daarmee instemmen. In de PGE wordt de kerkmuziek door vrijwilligers uitgevoerd op functieniveau 3. De zorg voor kerkmusici is toevertrouwd aan het College van Kerkrentmeesters. Het College van Kerkrentmeesters volgt de richtlijnen aangereikt in de Generale Regeling Kerkmusici.

6 Diaconaat

6.1 Inleiding

Het College van Diakenen is een zelfstandig, rechtspersoonlijkheid bezittend, orgaan binnen de kerkelijke organisatie. Het college scheidt en onderhoudt de materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst, in overleg met en in verantwoording aan de Algemene Kerkenraad. De taken en verantwoordelijkheden van het college staan beschreven in de plaatselijke regeling. Elke wijkgemeente is door een diaken vertegenwoordigd in het College van Diakenen. Het College van Diakenen is door drie leden vertegenwoordigd in de AK. De verhouding tussen de AK en het College van Diakenen staat beschreven in de plaatselijke regeling.

6.2 Visie op diaconaat

In de kerkorde van de PKN staat in Ordinantie 11 beschreven welke taak de gemeenten hebben op diaconaal gebied: De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid, te delen wat haar aan gaven is geschonken, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht gebeurt.

De roeping van de gemeente tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid krijgt vorm door:

- *het verlenen van onderling dienstbetoon
- *het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming aan wie dat nodig hebben
- *het deelnemen in arbeid ten behoeve van het algemeen maatschappelijk welzijn
- *het signaleren van knelsituaties in de samenleving
- *het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping

6.3 Diaconaat in praktijk

De diakenen zorgen voor een goede bestemming van de collectegelden. Doelen zijn plaatselijk, regionaal, landelijk en wereldwijd. Daarnaast moet er altijd ruimte zijn voor noodhulpcollectes.

6.4 Samenwerking met plaatselijke en landelijke organisaties.

Het CvD is vertegenwoordigd in het bestuur van Meet-Inn, het Diaconaal Platform Ede en in de organisatie van de diaconale vakantie-reizen in Hydepark, Rooseveltthuis paviljoen te Doorn.

6.5 De wijkdiaconieën

De diakenen in de wijkkerkenraad vormen met elkaar de wijkdiaconie.

Binnen de kaders van het algemene diaconale beleid van het CvD heeft de wijkdiaconie een eigen beleidsruimte. Zij stemt haar diaconaal beleid in de wijkkerkenraad af op andere onderdelen van het kerkelijk beleid en doet in de wijkkerkenraad verslag van haar werkzaamheden. De wijkdiaconie ontvangt enerzijds van het CvD middelen voor het uitvoeren van haar taken en genereert anderzijds zelf middelen, met name via de collectes tijdens de eredienst, die vervolgens worden afgedragen aan het CvD. De wijkdiaconieën schrijven hun eigen beleidsplan en maken jaarlijks een wijkbegroting. Deze worden besproken in het CvD.

6.6 Actiepunten

*De wijkdiaconieën gaan een eigen beleidsplan schrijven en een daarbij behorende wijkbegroting maken, die op een afgesproken datum bij het CvD moet worden ingeleverd.

*Er worden afspraken gemaakt over de afdracht van de collectes en de verwerking daarvan op het Kerkelijk Bureau.

*De financiën van beide diaconieën moeten in elkaar geschoven worden. Voor 2018 is een begroting gemaakt, rekening houdend met de verplichtingen die we hebben en de wijkbegrotingen.

*Bestaande formulieren worden tegen het licht gehouden en zo nodig aangepast, gemaakte afspraken uit het verleden worden heroverwogen.

*Er zal afgesproken moeten worden hoeveel ZWO-collectes er op het collecterooster moeten staan en hoeveel door de wijk te bepalen collectes er komen.

*Ook voor andere verplichtingen, (Meet-Inn enz.) zal vastgesteld moeten worden hoe vaak er voor gecollecteerd moet worden.

*Er wordt gezorgd voor een goede diaconale toerusting.

Tot slot.

De Protestantse Gemeente Ede wil als levende en getuigende Gemeente erediensten houden en het pastoraat voor en met elkaar verzorgen. Ook wil zij als Gemeente van Christus in deze wereld zijn diaconale en missionaire opdrachten op een enthousiaste wijze blijven uitvoeren.

Het beleidsplan wordt u aangeboden door

Protestantse Gemeente Ede
Peter Blokhuis, voorzitter
Greet Vink-Schouwstra, scriba

Vastgesteld in de AK PGE vergadering van 15 maart 2018